

رجانک کہنیں کیسب ءنوکیں علمے

ڈاکٹر گل حسن۔ رحیم بخش مہر۔ جمیل حسین۔ حامد علی

Translation has been an eminent tool for the enrichment of different literatures throughout the world. This art or knowledge is not so ancient, but a way of expression to transform the thoughts, ideas and knowledge of language or literature to another language. It's really a difficult task to translate an academic or scientific material to another language. The translator must be a connoisseur of both languages and be an expertise with two languages.

This paper will demonstrates all aspects of the translation and responsibilities of the translator, when he or she translates an academic or literary material.

1.0۔ رجانک ءپچار :-

رجانک ءسر ءسر سہری نویسگ ءچشانک دنیگ ءچہ وانوک ءھیال لوز ءمانا ءنیمگ ءروت۔ اے یک قدرتی ایں ہبرے چیا کہ رجینگ ءترینگ سر زاہری ءمانا کنگ ءدرشم ءجنت۔ بلے سر جمیں علمی ارزشت ءزانگ ءپہ ایوکا سر زاہری لیکھ ءمانا بس نہ انت ءچیا کہ مانا اے گالبند ءسر جمیں تک ءپہناتانی دروشم ءپیش نہ داریت۔ اجانک ءپوہ بونینگ ءہاتر ءزبان زانتی ءرجانک زانتی ءدراہیں راہبند مچکائی وڑ ءزانگ لوٹ انت۔ اے درگت ءل۔ س۔ برخر داروف گشیت کہ "رجانک یک زبان ءساچشت ءرا دومی زبان ءساچشت ءتہا انچو برگ ءرا گوشگ بیت کہ اے کار ءوہد ءاکر ءاندری دروشم ءتہا مٹی مہ ایت بزاں مانا مٹ مہ بیت۔" رجانک ءضر پرے ہاتر ءچو کڑوک ءلوپ ءانت کہ ایشی تہا دو ءسہ تہریں سنج ءلا تھی پکار بیت۔ آکر ءزبان ءرجگ بوکیں زبان و الم زانگ لوٹ انت بلے آکر ءپڑ ءسر اسر جمیں دست رس ہم المی انت۔ گوں اسیلیں آکر ءنویسکار ءگوں وڑے نا

وڑے ۽ نفسیاتی ہنگو گئی ہم امی انت، آگس رجانک کار لبز انکی، شاعری یار دانکی آکرے رجا لوٹیت گداں رجانکار بانید انت وٹ
ہے پڑے مردے بہ بیت۔

رجانک ہنر (skill)، ازم (Art) ۽ زانتش (Science) ۽ مجموعہ انت۔ اے سہ ایں پڑو وھدے یکجا بہ بنت ۽ پھ تہمیلی گوں
رد ۽ بنداں کار بندگ بہ بنت گداں اسیلیں آکر ۽ دروشم ۽ جنت۔

بلے رجانک اے سہ پڑانی ایوک ۽ ہور کار مرز کنگ ۽ نام نہ انت بلکن گوں ہیرتی ۽ آکر ۽ در شاندا ب، علمی، از می، لبز انکی ۽ ساچستی
سنج ۽ لانکی کار بند کنگ ۽ گوں ہوار برے برے پٹ ۽ پول ۽ پڑ ۽ راہ بند ہم بہ راہشونی زیرگ لوٹ انت تنکہ رجانک براہدار ۽
سرجم جوڑ بہ بیت۔

”ترجمہ کا ہنر اس لحاظ سے خاصا پیچیدہ ہے کہ اس میں دہری تہری صلاحیت کی ضرورت
پڑتی ہے۔ متن کی زبان اور اپنی زبان تو خیر آنی ہی چاہیے، اس موضوع سے بھی طبعی
مناسبت درکار ہے جو متن میں موجود ہے۔ مصنف سے بھی کوئی نہ کوئی نفسیاتی مشالت
ضروری ہے اور صنف ادب اور شاخ علم سے بھی جس سے متن پیوست ہے، مترجم کو
پیوستگی حاصل ہو، تب ترجمہ شاید چالو معیار سے اوپر اٹھ سکے، تاہم ترجمے کی زیریں
انواع میں اتنی ساری شرائط کا اجتماع نہیں ہوتا۔ مثلاً تعلیمی اور تکنیکی ترجمہ بلکہ علمی
ترجمہ بھی مصنف کی شخصیت اور مترجم کی پیوستگی پر اصرار نہیں کرتا تاہم اس قسم کا
ترجمہ بھی لسانی اور علمی (یا تعلیمی اور تکنیکی) اہلیت سے بے نیازہ کر نہیں کیا جاسکتا۔“

رجانک یک دو پہناتی گال بندیکہ یک پہناتے رجانک ۽ کار ۽ چند انت ۽ دومی ہمے کار ۽ آسر انت۔ کلاں چہ پیسر رجانک ۽ کار
سرجمیں وڑے ۽ زانگ ارزشت داریت چو کہ رجانک کار بانید ایں بزانت کہ رجانک کنگ چون بیت۔ بلے ہمے وڑے رجانک ۽ کار
۽ آسر سوینی ۽ شری گوں رجینو کیں آکر) متن، Text) ۽ بندوک انت۔

رجانک و سرجمی و زانگ و یہ (Source text) (اسیلیں اکر و Target text) (ترینتگیں اکر دیم پہ دیم کنگ و چارگ لوٹ انت چیا کہ اے ہر دیمیں اکر گوں اسیل و ترینتگیں زبانانی راہبنداں گوں ہمگر نچ انت و ہر دویمیں زبانانی راہبند زانگ ہم المی انت۔ زبان راہبند و تھا گر ائم و یونٹ، راہبند، درشان داب، لوز انبار، لوز و مانائی ارزشت ہوار انت۔ چونائی و یک زبان و اکر و دومی زبان و ذریعہ یک رندے پد اساجک و عمل و رار جانک گشگ بیت۔ بزاں چوش کہ یک زبان و اکرے جوڑ کنگ بوٹگ و رجانکار ہما اکر و زوریت آئی و Decoding و کنت و نوکیں اکرے ساچیت۔ ساچشت و ہمے عمل و نام رجانک انت۔ ایدا اکر و گالبد شایگانیں وڑے و کار مرز بوٹگا انت کہ ایٹی تھا نوشتہ ایس و زبانانی اکر ہر دو ہوار انت۔ اگس اے گمان کنگ بہ بیت کہ زبان یک کوڈے کہ آئی و تھا ہرچ کار مرز بوکیں چیز وھیال و ہا ترا یک ہمگر نچیں علامتے) نشان (گیشینگ بوٹگ گڈاں رجانک و وھد و رجانکار ایٹی ڈی کوڈنگ و کنت در اھیں ہمگر نچیں علامت رجانکاری و وھد و دومی نظام و تھا مٹ کنگ بنت و اگن گال گونڈ دارگ بہ بنت گڈاں اے گوٹنگ بیت کہ دومی نظام و تھا آرگ و نام کوڈنگ انت بزاں چوش کہ رجانک کوڈنگ۔ ڈی کوڈنگ۔ دوار کوڈنگ و نام انت۔

اے در اھیں ہرانی پڑ و اے سر پد بوٹیک لوٹیت کہ زبان زانقی و یک جیڑہ وے و جہت و رجانک یک باز پہناتیں پڑے) (Complex entity) کہ ایش را بازیں ہمگر نچیں باسک (Interrelated components) جوڑ کن انت کہ آھانی تھا :-

"اسیلیں اکر و باسک و آڈال؛

ترینتگیں اکر و باسک و آڈال؛

رجانک و گوں ہمگر نچیں زبانانی وڑ و ڈول؛

اسیلیں اکر و باسک و آڈال و ترا ترینتگیں اکر و باسک و آڈال و تھا مٹ کنگ و راہبندانی دروشم؛

اسیلیں اکر و پگر وھیال و آئی و ساچشت و رد و بند؛

ترینتگیں و پگر وھیال و آئی و ساچشت و رد و؛

اسیلیں و ترینتگیں اکرانی پگر وھیال و رد و بندانی نیام و ہمگر نچی۔"

چریشی آسرہمے در کئیت کہ "رجانک زبانانی کاریگی ہمگر پیچی" (Functional interaction) نام انت ءاے کار راہبند ءتپاسگ ءپہ المی انت کہ رجانکار ہر دوئیں بزاں ہمگر نچیں باسک (Interacting element) ء ہمگر نچی ء راہبند (Interaction rules) ء بارو ء بہ زانت ء سر پدی ء واہند بہ بیت۔

2.0۔ رجانک ء علم

رجانک ء نظریہ ء بن ہشت ء ایر کنوک رجانکاروت بوتگ انت کہ بندات ء آھاں وتی وتی بزاں یک دومی ء ایندگے رجانکارانی ساچشٹانی سراچشٹانک داتگ ء بحث کنگ یک دومی ء نزوری ء شری در گپنگ ء یک دومی ء سر ء سوج کنان ء رجانک ء راہبند ان ء گیشینان ء اے پڑ ء تہار دوم آورنگ۔ اے ہبر وتی جاہ ء راست انت بازیں وھداں مزن نامیں رجاناراں وتی وتی ہیال ء لیکہ در شان کنگ انت۔ بوت کنت کہ آھانی پگر ء ہیال، زانت ء سسا علم نوک زمانگیں راہبند ان گوں ہم دپ نہ انت بلے مروچی ہم آھانی پیش کنگیں بازیں دانکانی سرا بحث بر جاہ انت۔

رجانک ء علم ء بنکی این راہبند ان ماں بیستمی کرن ء ہما وھد ء دوم زرتنگ کہ آوھد ء زبان زانتاں اے نیمگ ء دلگوش گور کنگ۔ بنگیج کنگ۔ چہ اود پیش ہمے ہیال کنگ بوتگ کہ رجانک ء گوں زبان زانتی ء ہیچ وڑیں سیالی نیست این۔ وت رجانکارانی ہم ہیال ہمیش بوتگ کہ ایشی زبان زانتی ء پہنات ارزشت نہ داریت ء زبان زانتی ء پہنات ء کردیک تیکنکی کردے پیش دارگا انت۔ آھانی ہیال ایش ات رجانکار ایوکار جگ بوکیں ء رجنگیں اکرانی "نکانانی" زبانان شر بزانت۔

بیستمی کرن ء دومی پنجاھی ء پد رجانک ء بارو ادراہیں علمی راہبند یکپارگی مٹ بوت انت ء ایشی دراہیں پہناتانی سرا سرجمی ء پٹ ء پول بناہ بوت۔ اے وھد ء گیشتر سیاسی، واپاری، سانسئی ء تکنیکی نکانانی رجانکانی سرا پٹ ء پول کنگ بوتگ۔ اے پٹ ء پول ء آسر اے ہبر دیما اتلگ رجانک ء مستزیں جیڑہ رجانک ء وھد ء کار مرز بوکیں زبانانی آڈال ء راہبندانی نیام ء پرک ء سبب ء ودی بیت۔ سرجم ء ردیاں ء چہ پہک (رد پہک) Correct رجانک ء لوٹ ء گزراں زوانی بوگ (language unit) ء ارزشت دیما ارت، بلے اے پیم ء رجانک نکان ء وانگ ء چہ اسل نکان ء وڑیں تاہرنہ رسیت۔ رجانک ء واستہ المی انت کہ آتیوگیں نکان ء سرجمیں مالو مداریانی پچارینگ ء گوں ہوار ہمک لوز بزانت،، آئی ء وشبو، آئی ء شیرگ ء شیر کنی ء ہم بہ رسینیت۔ گوں ہمیشی ء رجانکارانی ء وھد ء لساناتی راہبند ان بنکی این کرد پیش دارگ بناہ کت۔

بیستہمی کرن ۽ رجانک ۽ پڑ ۽ علمی ارزشت ۽ جہت گپت۔ "ایشی، بنی اس سبب رجانک ۽ بارواراجی سرپدی ۽ ردوم ات ۽ علم ۽ ایندگے پڑانی ردوم ۽ درگت ۽ رجانک ۽ وتی جتا میں کردے پیش دارگ بناہ کنگ ات ۽ ہمیشی برکت ۽ رجانک ۽ نظریہ ۽ علمی بن ہشت ایر بوتگ ابید چریشی رجانک ۽ باروا بازیں سرجم ۽ برجمیں پٹ ۽ پولی نبشنانک ہم نبشنتہ کنگ بوتگ انت کہ ہمے پٹ ۽ پول رجانک ۽ عمل ۽ میان لسانی ہم تہی ۽ درگت ۽ مزن ارزشت اتنت۔"

رجانک ۽ علم ۽ بازیں نامے دینگ بوتگ۔ چو کہ رجانک ۽ علم، رجانک ۽ نظریہ، رجانکی علم ۽ دگے بازیں۔ رجانک ۽ نظریہ لسانیات ۽ ابید لبز انک، نفسیات، فلسفہ، منطق، جمالیات ۽ علم ۽ بازیں دگے علمانی راہبندانی سرا پٹ ۽ پول ہم کنت۔ رجانک بازیں علمی پڑانی مچیں دروشم ۽ نام انت۔ چوش کہ رجانک ۽ لس نظریہ General Theory of Translation، رجانک ۽ ہاسیں نظریہ Special Theory of Translation، رجانک ۽ تاریخ، مشینی رجانک، ایرادی رجانک ۽ رجانک ۽ بازیں دگے پڑھوار انت۔

رجانک ۽ علم ۽ بازیں بہر انت کہ ایشانی تہا کارگی ۽ علمی رجانک ہوار انت۔

؟- لس علمی رجانک General Theory of Translation

2- کار مردی رجانک Applied Translation

علم ۽ زانت ۽ ایندگے پڑانی وڑ ۽ رجانک ۽ علم ۽ دیمبری ۽ درگت ۽ جہان ۽ بازیں مکانی پوکار ۽ سسا ساچانی علمی جہد ہوار انت۔ رجانک ۽ علم ۽ ردوم ۽ درگت ۽ معروضی جاور ہالاں ۽ ہم وتی کرد پیش داشتگ۔ رجانک ۽ ارزشت ۽ ودگ ۽ سبب دری زبانانی ہیلکاری ۽ ریس بوتگ کہ ایشی رجانک ۽ علم ۽ دیمبری ۽ راہ پچ کنگ ات چیا کہ رجانکارانی جہدانی تہا کشادی دری زبانزانتانی جہدانی برکت ۽ رجانک ۽ علم ۽ راہبند گیشینگ ۽ مک کنت۔

3.0- رجانک ۽ ارزشت :-

رجانک چہ کلاں کہن تریں کاراں چہ یکے ۽ گرانیں دماغی کارانی تہا ہوار انت۔ انچو کہ ماں راجمان ۽ بنی آدم گل ۽ گلگانی تہا بہر ۽ بانگ بوتگ ۽ آہانی زبان چہ یک دومی ۽ مٹ جتا بان بوتگ گڈاں انچیں مردم ہم ودی بوتگ انت کہ آدو زبانی ۽ بلد بوتگ انت ۽ مردمانی نیام ۽ بین اللسانی رپت ۽ رپت ۽ پڑ ۽ آسرائی پجاریننگ۔ "رجانک ۽ چہ بندات ۽ یک راجی کردے پیش داشتگ ۽ جتا جتا زبانیں مردمانی نیام ۽ رپت ۽ رپت ۽ دروسیلہ بوتگ۔ نوشتہ رجانک ۽ راجاناں یک دومی ۽ دود ۽ رپت ۽ سو پیناں چہ پائیدگ زورگ ۽

ہاترے راہ و در چچ کنگ انت۔ ہمیشی برکت و تومانی گوراہمکاری و رپت و رتچ و در وسیلہ ودی بیت و ہمیشی کمک و آھاں و وتی وتی لبز انک، دود و ر بیدگان و مالدار کنگ موہ ر سنگ۔"

وہد و زمانگان علم و ہنر و زبان یکے بوتگ انت۔ برے یونانی زبان علم و ہنر و ہنرہ بوتگ، برے اے جاہ و مقام اوستا، برے سنسکرت، برے لاطینی، برے عربی رند تر اے جاہ فرانسیسی، المانی، اسپانوی، چینی و انوں انگریزی و کپتنگ بلے و ہد و گوزگ و گوں اے راہ بند و تہا مٹی آئیگا انت۔ انگریزی و علمی مڈی و اگیسٹ بوگا انت بلے ایندگے زبان ہم علم و زانت و سرچمگ جوڑ بوتگ انت۔

رجانک و چہ ازل و بازارز شتیس راجی کردے پیش کنگ و مہلوک و نیام و میان زبانی رپت و رتچ و کار کنگ و مہلوک و نیام و بین اللسانی رپت و رتچ و ذریعہ بوتگ۔ نوشتہ رجانک و دوم و راجانی و استہ یک دومی و دود و ر بیدگی سوبانی آسرانی کار مرزی و پائیدگان چہ کٹ زورگ و راہ و در چچ کت انت۔ ہمیشی برکت و جہان و راجانی نیام و ت ماوتی تغلقہ اریانی کمک و وتی وتی لبز انک و زبان و دودانی دیری و دوم و موہ ر سنگ۔ رجانک و راجی ارزشت و راجی کرد و منگ و ابید ایشی آڈال و زانت و پوہ بوتگ گران انت۔ رجانک و بود چہ بنی آدمی چاگرد و در بوت نہ بیت۔ اے ہر پد ر بہ بیت کہ "رجانک زند و راہیں تک و پہناتاں ہمباز کنت و لبز انک و بچ پڑ رجانک و بانزلاں چہ در اہت نہ کنت۔ اے ہر تچ بہ بیت کہ زبان و لبز انک و در اہیں پڑ چوش کہ شاعری، ردانک، علمی و لبز انکی کتاب، ربالو دستاویزات، واپاری کاگد و کراچ، ہالکاری مڈی، گشتانک، گپ و تران کہ آگس آدگے زبانے و ترینگی بہ بیت گڈاں رجانک پکار بیت۔"

رجانک ہمارا جانی لوٹ و آھانی پکار انت کہ آ علم و زانت و ہب و دوستی و دار انت۔ کہنیں زمانگ بہ بیت شر، یا نوکیں اھد، علم و زانت و ہب، واھک و چہ آئی و فائیدگ زیرگ و دود و آھانی گورار دوم زورنگ و آدیری کنوکیں راجانی رگ رگ و بند بندانی تہا موجود انت۔ ہمارا ج کہ آھاں روحانی و مادی دیری و بے ہسائیں پند جنگ و دیری و انگ و لک کپتنگ و مزل و سر بوتگ انت آھاں ایندگے راجانی علمی و از می مڈیاں چہ پائیدگ زورگ و راوتی زند و اولی واھک جوڑ کنگ ات۔ اے لوٹ و را ایو کا رجانک پیلو و کت کنت و ہے ہر رجانک و دوم و سبب جوڑ انت۔

جہان و گیشتریں علمی زبانانی روم و دیمبری و درگت و رجانک و مزنیں کردے پیش داشتگ۔ در اہیں روبر کتی مکانی زبان و لبز انک کلاسیکی زبانانی نوشتانکانی رجانکانی منت و ار انت۔ کہنیں روسی زبان و گوں ہوار ارمینیا، گرجستانی و ایندگے

کہنیں زبان، لبز انکانی روم، درگت، رجانک کر دم بے در و انت۔ عربی، ہندی، چینی، ایشیائی ایندگے زبان ہم چہ ہمے راہ، گوزان، اے اے جاہاں سر بوتگ انت۔

بیست، کیکی کرن، درملکی زبان زانتانی ذمہ واری و دینتگ، کیسن کنگ۔ چیا کہ اے میان استمانیت، کرن انت، میان استمانیت، جند، ہاتر، رجانک، سر، پرنشریں وڑے، در، بند، دینگ، بہ بنت۔ چونائی، ہر و ہد، بنی آدم، رجانک، کر دمتگ، بلے بیستمی کرن، در، رجانک، کرن، نام، دینگ، بہ بیت، ردنہ بیت۔

اے اھد، مستریں ہبر لس، مردم، جہان، در، اجانی نیام، رپت، رتیج، و دگ انت۔ چد، پیش، میان استمانی سند، تعلق، در، رپت، رتیج، ہجر، انکس، زیات، کیسن نہ بوتگ۔ رو، آ، در، سیلہانی روم، موصلات، دیمیری، لبزانک، لیب، گوزانی اثرات، سیل، سواد، واپاری تعلق، در، اجانی و دگ، تکنیکی، کیسی پڑاں دو نیمگی سنگتی، زرکاری، زرداری، میان استمانی راہبندانی گیشنگ، نند، نیاد، انٹرنیٹ، وڑیں دگے موصلات، در، سیلہانی دیمیری، روم، سبب، جہان، در، اجانی و تمولتی (Mutual) سیت، نپاں، ہمگر، نچ، کنگ، ہاتر، دو نیمگی مدت، کمک، در، روم، دیان، بنی آدمی، جیڑہانی کیسن، گیواری، درگت، مچکائی، سند، باز، تکنیکیں گالچ، چست، کنگ، لوٹیت۔ و ہد، ہمے در، اجانی لوٹ، رجانک، در، روم، پے کر، پیش، دار، گانت۔ انوگیں، زمانگ، چارگ، گوں، اے ہبر تچ، بو، گانت، کہ آئیو، کیں چیزے، سالان، رند، تیو، کیں جہان، سیاسی، گزرائی، روحانی، زند، ہاتر، رجانک، کر، دبا، شائیکان، بیت۔

بیست، کیکی کرن، جہان، بازیں، راجاں، علمی، تکنیکی پڑاں مالو، در، اجانی انبار، جوڑ، کنگ، انت، اے تیو، کیں انسانی، ہواریں میراں، انت۔ اے ہواریں، میراں، اس، تاک، دومی، برگ، سر، کنگ، درگت، رجانک، وتی، مٹ، وت، انت۔ نوکیں، اھد، انسان، علمی، زند، در، اجانی پڑوڑے، ناوڑے، گوں، رجانک، بندوک، انت۔

مالو، در، اجانی، تالانی، سیم، سر، و ہد، جاہ، بندش، چہ، آزات، انت۔ رجانک، کار، ہتا، گیشی، آئیگا، گوں، ماں، رجانک، پڑا، نوک، چہ نوکیں، جنجال، ووی، بو، ان، انت۔ چو کہ، بندات، رجانک، ووت، در، ایو، کا، گوں، لبزانک، ہمگر، نچ، کنگ، ات، بلے، نوں، اے، پڑا، وتی، روم، برکت، علم، زانت، در، اجانی پڑاں، گوں، وت، ہمگر، نچ، کنگ۔

انوگیں، اھد، ہمک، دمان، ساہت، یک، نوکیں، علمی، دریافت، اھوال، کاریت، سر، کنت۔ اے، اھد، لوٹانی، پیلوئی، قومانی، مرک، زند، جوڑ، بوتگ۔ نوک، زما، گلیں، علم، زانت، سائنس، ٹیکنالوجی، پڑے، نوک، نوکیں، دریافت، دگنیاء، دیمیری، ہاتر، انا، گزیر، جوڑ، بوتگ، اے، علم، زانت، زانگ، سر، پد، بو، کگا، ابید، چھ، قوم، دیمیری، دی، مبری، پے، گام، جت، کنت، نہ، کنت۔ اے، ہبر، ماں، مر، چینگلیں، دگنیاء

ءتچک ۽ ٲک بوتگ کہ اے در اھیں علم ۽ زانتاں ماں وتی وتی زباناں ترینگ ۽ ابیدھچ کس ۽ ھچ راج پشت نہ کپیت چیا کہ انسان ۽ نکس کہ وتی ماتی زبان ۽ مالو مداری گپیت کت کت ۽ نکس دگے ھچ زباناں گپیت کت نہ کت۔ رجانک پرے ہاترا ھم لازم انت کہ نیامجینی سند ۽ لس مردم ھم بائید انت چہ اے علم، زانت، کیسب ۽ هنراں چہ پائیدگ زرت بہ کن انت ۽ قومی دیمیری ۽ بہر زرت بہ کن انت۔

وھدے چہ دیمیری کنگیں راجاں کسے ۽ علم ۽ روژنائی زورگ ۽ جہڑتگ گداں کلاں چہ پیش آھاں کتابان ۽ وتی وتی زبان ۽ ترینگ۔ یونانی علم ۽ زانتاں عرب سائنس زانتاں اول سرا عربی ۽ جاگ گوراداتگ ۽ رندا ھے علم ۽ زانتاں چہ پائیدگ زورانان سائنس ۽ پڑے را آزمان ۽ سرکتگ۔ ھے وڑا یورپ ۽ قوماں ھم چہ کلاں پیسر دگے زبانی سائنسی ۽ علمی مڈیاناں وتی زبان ترینگ۔ سائنس ۽ برکت ۽ نوکیں تیکنالوجی ۽ سیت ۽ پائیدگ ۽ ابیدھچ قوم ۽ راج شرپ ۽ ازت ۽ ابیدزندگ بوت نہ کت۔ ترقی ۽ دیمیری ۽ اے عمل ۽ وتی زباناں برگ ۽ ابیدھچ کس دیماشت کت نہ کت۔

رجانک ۽ ہر وھد ۽ نوک نوکیں پگر ۽ھیالان ۽ چہ یک راجے ۽ تادومی راج ۽ برتگ ۽ سرکتگ۔ یک دودمانے ۽ راگوں دومی دودمان ۽ پچار کنائینگ۔ رجانک ۽ ذریعہ ۽ یک زبانی دومی زبان ۽ مزاج ۽ آئی ۽ لسانی راھبنداں سرپد بیت ۽ وتی رنگ ۽ بدل کت ۽ شایگان بیت۔ رجانک ۽ سر ۽ پر انسان ۽ را انسان ۽ نزیک ۽ کاریت ۽ ذہن ۽ سیم سراں و دینیت ۽ اے ہر پک کت کہ باز زبانی ۽ باوجود بنی آدم یک ۽ یکتا انت۔

4.0۔ اکر ۽ تہر ۽ در شتم

کیتزینارا نیس ۽ وتی نوشتانک Classification of texts and translation methods ۽ تہا اکر ۽ را اے وڑے رد ۽ بند داتگ۔

ا۔ مکنیکی ۽ سائنسی اکر

ب۔ فلسفہ ۽ اکر

پ۔ لہزائی اکر

5.0۔ رجانک ۽ راہبند:-

رجانک ء راہبندانی سرء تران ء پیش وھدے زبان ء سراد لگوش گور کنگ ء ھدونانکی ودی بیت گڈاں اے درگت ء اے ھیال گور کنگ لوٹیت کہ ھرچ زبان ء وتی چند ء سسء جتاکیں وڑء ڈول بہ انت بزاں ھک راج ء پگر کنگ ء وتی جتاکیں راہبندانت۔ چیا کہ زبان وتی گپ جنوکیں مردمانی نفسیاتی، دودمانی، چاگردی ء پگری راہبندانی آدینک انت۔

رجانک ء وھدء رجانکارگوں دو زبانی ء) دو کوڈاں (ڈیک وارت ء رجتگیں اکر ء شری ء جوانی ء ھاتر ء دز کپتگیں مالومداری ء سرجمیں سرپدی ء پء درلسانی شہ (Extralinguistic objects) ء سسا درگیجگ ء آھانی سرپد بوگ ء ھاتر ء درلسانی جاورھال (Extralinguistic situation) ء پڑوری مالومداری (Background information) ء درگیجگ ء سرپد بوگ المی انت۔

رجانکاری ء وھدء سہ کار پدما پد ء کنگ لوٹیت۔ اول سرء اسلیں اکر، جاور آل ء پڑوری مالومداریانی سرء چار ء تپاس کنگ لوٹیت۔ پدارجانک ء راہبند ء ساچشت ء گڈ سرء اسلیں اکر ء ترینتگیں اکر ء راہبند) مانا، گرا نمر، درشان داب (، جاور ء، ء آسری اکر ء رادر و شتم دنیگ ء پڑوری مالومداری ء رارد ء بند دنیگ لوٹیت۔

"رجانک ء ارزشت ء آئی ء ھند ء جاہ ء باروا گڈی ء آھری آسری کنگ نہ بیت بلے اے ھبرگیر آرگ بہ بیت رجانک نوکیں اھد ء علمی زند ء انچیں ھبرے کہ چریشی ابید برجاھیں اھد ء بود سدک نہ انت۔۔۔ رجانک ء علم ء ازم بائید انت کہ پء میان استمانی براھندگی ء پھریزگ ء گھوود ء کار مرز بہ بیت"۔

رجانک ء اولی ء سرجمیں لوٹ ھمیش انت کہ ترینتگیں اکر، اسلیں اکر ء سدماں سد دروشم بہ بیت۔ اے دروشم ھمینکس کہ شر ء سرجم بیت، ھمینکس ایشی بستار برز بیت۔ بلے بازیں رجانک زانمانی ھیال ایش انت کہ رجانک سدماں سد دروشم ء چہ ھم دیما تر بہ بیت۔ اے درگت ء روس ء زبان زانت لیلو ء ھیال انت کہ:

ایشی بلوچی رجانک چوش انت:

" رجانک ایو کا دروشم ء نام نہ انت بلکیں رجانک، اکر ء یک رندے پد ساچشت انت۔ رجانک اسلیں اکر، آئی ء وجود، آئی ء آڈال ء آئی ء نقل مہ بیت بلکن ء اے اکر ء دومی زبان ء کمک ء کجام دگے دودمان، دگے دور ء جتاکیں راجمانے ء مردمانی ھاتر ء نوک سرء نوکیں اکر ء ساچگ انت"۔

رجانک یک نیگے علمے و زانتے، دومی نیگے و از مے و سیمی نیگے و ہزرے۔ اے سہ پہناتی پڑے شریں آسر ہما و ہدے در کسیت آگس رجانک کارے گورازانت و از مے و ہزر ہر سہ ایں اپال یکنیں و ہدے سر جمی و بہ بنت۔ رجانک باز مشکل، گران و بیکیاس ارزشت و واہند انت۔ اے گران و مشکلیں کارے گوں جوانی و کنگ و پہ تجربہ، سگ و برداشت، جہد و کوششت و چمانی ہوردگ رنجک لوٹیت۔

جہان و در اہیں کیسبانی و ژار جانک و بنی ایں لوٹ اے کارے سر اسر جمی و دسترس و گوں ہوار ایشی کار بندی و راہ بند، در شان داب و ساچشت و راہ بندی زانگ الی انت۔ رجانک یک گران، مشکل، باز پہنات و باز ستیت Versatile کارے۔

" رجانک و ہاتر ایک الی ایں دانکے ایش انت کہ مصنف و زبان و رنگ و دروشم، ڈیل و بالاد، لوزانی براہداری، شیر کنی ہم رجینتگیں زبان و بنیت انت۔ شریں رجانک و پجارجہانت کہ چرائی اے زانگ نہ بیت کہ اے رجانکے یا اسیلے۔ اے پیم و رجانک و ہاتر الی بیت کہ آھر دوئیں زبانوں شربلد بہ بیت، رجانکاری و تکنیک و بزانت و ہما زبان و کہ تربنگ و واہگد ار انت آئی و گرانمر و ابید لوزانی شربلدی و ہوار براہداری و کار مرز کنگ و راہ و راہ بند اں ہم سر پد بہ بیت۔"

رجانک یک نازک تبئیں کارے کہ اے کار و ہاتر کم و چہ کم دوز بانانی سر اسر جمی و دست رسی پکار بیت، رجک بوکیں اکر و نسیاتی و دودمانی پڑدے سر پدی الی بیت۔ رجانک و کیسب و تربنگ بوکیں زبان و سر جمیں سر پدی آئی تب و میل و ہما زبان و راہ بندی زانگ و از مکاری پہ رجانکی ساچشت و الی انت۔ اے سنج و لائق و بوگ و ابید و ژاشریں رجانکی ساچشت جوڑ بوت نہ بیت۔

6.0۔ رجانک و راہ بند:

رجانک و بازیں تکنیک و راہ بند انت کہ کار و ہدے چہ ہمے راہ بند اں کیے، یا یکے و چہ کیسب، یا بازیں تکنیک و راہ بند ہواری و کار مرز کنگ بنت۔ رجانک و ہدے رجانک بوگ و درگیجک و ہدے ہمے راہ بند و در شان داب کار بندگ بنت۔

6.1 پروش یا ونڈ کنگ Partitioning

چہ برز و نوشتہ ایں دانکاں ہمے گندگ بیت کہ رجانک و راہ بند و در چنگ از می چہتے و واہند انت چوش کہ باز رندے رجانک کار و وت پمیلہ کنگ لوٹیت کہ کجام راہ بند آئی و راکار مرز کنگی انت۔ اے درگت و پمیلہ رجانک و جندے گنت۔ بلے

رجانک کار بائید انت در شان داب و پچاریت، دائکانی رد و بنداں پچاریت، اسپلیں آکر و لوٹاں بزانت آھاں پچاریت و رجانک راھبنداں کار مرز بہ کنت۔

ونڈ کنگ بز اں اسپلیں آکر و رگ و وھد و تریننگیں آکر و رادویاسہ ونڈانی تہا بہر کنگ و ہمے وڑ و اسپلیں آکر و یک آسان و کسانیں دانکے و رادو دراج و پیچ و تائیں آکر آنی تہا رگ و ونڈ گنگ بیت۔ ونڈ کنگ و دو وڑ و ڈول انت۔ یکے تہہ و توکی پر ووش انت و دومی دری پر ووش انت۔ ونڈ بز اں پر ووش و اے دوئیں راھبندانی نیام و پرک و زانگ باز المی انت۔ تہہ و توکی پر ووش بز اں اسپلیں آکر و یک آسان و کسانیں دانکے و راء و پیچ و تائیں آکر آنی تہا رگ و وھدے کہ درچہ جملہ و پر ووش و راء اسپلیں آکر و چپ و چوٹ و دراجنیں جملہ و و راپر و ونگ و کسان کسانیں جملہ آنی آرگ انت۔ بلے اے کار ہر و وھد و کنگ نہ بیت جملہ ہا و وھد و پر و ونگ بیت و وھدے دگے راہ نہ بیت۔

رجانک و وھد و گیشتر ہمے گندگ بیت کہ رجانکار تہہ و توکی پر ووش و راھبند گیشتر کار مرز کن انت۔ ایشی بکی ایں سبب انت رجانک و عمل و ہواریں ہر دوئیں زبانانی تہا در شان داب و وتی وتی جتائیں راھبند انت۔ تہہ پر ووشی و الت باز انت برے برے چریشی و بید دگے چھ راہ نہ بیت۔

بیگاھے و بیا۔ پچار، من چون لئیب کنی ایں۔ Come along and see me play one evening.

6.2 یکجا کنگ، ہمگر نچ کنگ، Integration

چونائی و ہمگر نچ کنگ یا ہور و تور کنگ رجانک و یک راھبندے و اے راھبند چہ بہر کنگ یا ونڈ کنگ و راھبند و جتا و آنی بر خلاف انت۔ مان دینگ و راھبند و پدا اسپلیں آکر و دو یا دو و چہ گیشتر گشتانکان و تریننگیں آکر و یک انچیں گشتانکے و تہا بدل کنگ بہ بیت کہ آئی تہا اسپلیں آکر و درائیں معلومداری بہ بنت۔ چونائی و مان دینگ رجانک و ہا راھبند انت کہ اے تچکاگوں در شان داب و بندوک انت۔ ہمے وڑ و زبانی رجانک و وھد و ہم اے راھبند و کار مرزی باز انت۔

جنگ و پیسر روم و سپاھیگان و پرے ہاتر و سک باز سیرک و ارینگ بوتگ کہ ماں کہنیں روم ہمے ہیال کنگ بوتگ کہ In ancient Rome, garlic was believed to make people courageous. Roman soldiers, therefore, ate large quantities of it before a battle.

6.3 Transposition

اے رجانک ءیک ہا سیں راہبندے کہ ایشی پدا جملہ تہہ پر وش کنگ بیت۔ گشتانک ءراچہ تہا پر وشنگ، بہر کنگ وہدیکہ گشتانک ءبازیں لوز، گال، دانک مٹ کنگ۔ ہے چارگ بہ بیت کہ گشتانک یکیں مانی ءبہ دنت بلے آہیے راہبند مٹ بوت کنت۔ تہہ پر وشی ءراہبندے پدا جملہ چہ تہا پر وشنگ بیت، لوزانی جاہ مٹ کنگ بیت۔ دانکانی جاہ مٹ کنگ بنت۔

A new press conference was held in Kech yesterday. ذی ماں کچھ ءیک نوکیں ہالترانے جم بوتگ۔

6.4 بدل کنگ یا مٹ کنگ Replacement

رجانک ءاے راہبند چہ وتی نام ءہمے پدا کنگ انت کہ اسلیں اکر ءرجانک اگس گوں دلجمی ءمہ بیت گڈاں رجانک کار رگ ءوہدے، لہتیں لوز، دانک، در شاندا ب ءدروشم ءمٹ کنت ءر۔ جتگیں اکر ءگوں ہمدپ کنت۔ گشتانک ءبازیں بہرانی در کنگ ءایشانی جاہ نوکیں لبز آنی آرگ، لبز ءگشتانک ءدروشم مٹ کنگ ءایشانی جاہ نوکیں وڈا لبز ہوار کنگ ءنوکیں وڈے ءٹاہنگ ءعمل ءراہبند کنگ گشگ بیت۔

If one knows languages, one can come out on top کوراں کلات در گپتگ ات۔

آوڑناگ نہ زانت۔ He is a poor swimmer

6.6 گیشن کنگ یا مان دینگ Addition

رجانک ءتہا مان دینگ ہماراہبند انت کہ ایشی ءچہ گشتانک سرجم بیت انت۔ چیا کہ بازیں وہدہ دگے زبانانی گشتگیں گپ جو انیں وڈا سرجم نہ بنت پمشکہ رجانک کنگ ءوہدہ اے کمی پیلو کنگ بیت انت۔ ایشی بکی ایں سبب ہمیش انت ہرچ زبان ءوتی راہبندے، وتی دروشمے، وتی در شاندا بے۔ باز برں انچو بیت کہ اسلیں زبان ءکسان ءکو تا میں تران ءسر پدی گران نہ بیت بلے وہدے ہمے کسان ءہر دلیکن تران تچک ءبے مٹ ءبدلی ءترینگ بہ بیت گڈاں پھمگ نہ بیت۔ ر جتگیں تران ءسر پد بنگ ءقابل جوڑ کنگ ءہاتر ءرجانکار، لہتیں مٹی ءبدلی ءپہ لاچار بیت۔ پہ دور پچار بیت اے مثال ء

Fuel tax protests تیل ءسر ءسنگ ءگیشن کنگ ءہلاپ زہر شانی۔

Peer-bonded goods گیشینتگیں سن ءمر دمانی ہاتر ءبستگیں سامان۔

I have a nine-to-five job من سہب ءنہہ بگر تا بگاہ ءپنچ کار کنی ایں۔

6.7 ویل کنگ Omission

رجانک ء اے راہبند چہ ماند نینگ ء راہبند ء چہ چٹ جتا انت ء آئی ء چپ انت۔ اسلیں اکر بازیں انچیں لوز، گال، دروشم یا سیلین گشتانک کہ رجنگیں دو دیا زبان ء نیل ء گوں ہمدپ مہ بیت گڈاں رجانک اسلیں اکر ہمے لوز ء ایند گے شہ آں ویل کنت۔ باز براں اگس عربی ء رجنگیں اکرانی نیمگ ء دلگوش گور کنگ بہ بیت گڈاں ہمے گندگ بیت کہ عربی ء رجانکار انگریزی ء بازیں دڑماناں رجنگیں اکر ء ہوار نہ کن انت۔

ابید چریشی ء بازیں انچیں لوز یا گال ہم ویل کنگ بنت کہ چراہاں ابید ہم رجنگیں اکر سرجم بہ بیت ء آہانی مفت ہدائیں ترینگ ء چہ رجنگیں اکر ء تہا لسانی ردی یا بد ڈولی ء گمان بہ بیت۔

A little while later, I still had it with me when I and Brossard and Ackley got on the bus. (J.D. Salinger, The Catcher in the Rye, 5)

ایداماں انگریزی ء A little while later مانا ء لحاظ ء بے کار انت۔ ماں بلوچی ء ترینگ نہ لوٹیت۔ ہما لوز یا گال کہ آہانی نہ ترینگ ء رجنگیں اکر سرجم ء مانا دار بہ بیت آترینگ نہ لوٹیت۔

- 7.0 رجانک چو شامیم ء ہمسنگ:

شریں رجانکی ساچشت ء پھلمی بیت کہ آر جگ بوکیں اکر ء ہم سنگ بہ بیت۔ رجانک ء مستر ء بنگی ترین پہنات ہم سنگی انت۔) (A.S. Hornby اے۔ اس۔ ہارنہی ء پدا ہمسنگی ء مانا انت کچ، کساس، کد ء بالاد، تک ء پہنات ء ہمسنگی انت۔ بزاں ہرو ء ہمسنگی انت۔

ہمسنگی ء کھداتریں راہبند حساب (Transitivity) ء انت کہ آے وڑ انت۔ اگن A ہمسنگ انت C ء انت ء B ہمسنگ انت C ء انت گڈاں B ہمسنگ انت A ء۔

وہدے ہر ہمسنگی ء کنت گڈاں ایشی تچکامانا جتا جتا میں زبانانی Unit بوگانی مانا ء ہمسنگی انت بزاں ہما بوگ کہ آر جینگ بیت۔ اگس رجانک بوکیں زبان ء بوگ ء مانا ء رجنگیں زبان ء بوگ ء مانا ء ہمسنگی ء شینگ ء بہ جنت گڈاں اے وڑیں دروشم رجانکی ہمسنگی گتنگ بیت۔

رجانکاری و ہمدے رجانک و بوگ و ہم مانائیں لوزماں ڈکشنری و دست کپیت بلے ڈکشنری و استیں سرزاہرے ہم مانائیں لوز بازندے رجانک بوکیں لوز ہم سنگ نہ بنت۔ رجانکار ازم، ہنرے کارزانتی ہما و ہمدے پدر بیت و ہمدے آر جانک بوگ و ہم سنگ وچہ اکرے پڑدری مالو مداری، جاوہر آل و تران و سیاق و سیاق و در گیحیت۔

“The words that you find in a dictionary as translations of the given foreign language word are not the universal substitutes of this word in your language. These translations (equivalents) are worth for specific cases which are yet to be determined by the translator”.

اے لسیں ہبرے زانگ پہ رجانک و راہ بندانی پوہ بوگ و پہ بازالمی انت چیا کہ اے کسانیں ہبرے نہ زانگ یا بےھیال کنگ رجانکار و پہ اژاند و دی کنت۔

رجانک زانتی و نوک زما نگیں پگر وھیال و رده و ہمسنگی و دو تہر انت۔

-7.1 سرجمیں رجانکی ہمسنگی :- Full Translation Equivalents

چہ برز چشماک و اے ہبر تجک و گیر اگی انت کہ ہم سنگیں لوز و سیاق و سیاق و تھا ہم سنگی ہرچ زبان و جتا جتا انت۔ اے ہبر ر دنہ بیت اگس اید آگشگ بہ بیت کہ ہکی و سرجمیں ہم سنگیں لوز و در گیجگ باز گران انت۔ انچو کہ راجد پتر شاہد انت کہ رجانک جہان و یک کہن ترین کارے وچہ ازل و ہمے زانگ بوگان انت کہ رجینگیں اکر اسیلیں اکر و بدل انت۔ نظریاتی اختلافات و تی جاہ و ماں رجانک و پہ آسودگی و ہاترے سرجمیں ہم سنگی بزاں یکپارگی یک وڑیں رجانک منگ بوگ۔ پہ در وراے ہبتیں دانک نوشته کنگ بوگان انت۔

منی مات My mother

بر اھداریں جنگ Beautiful girl

چونائی و سرجمیں ہمسنگی و ہبر کنگ و ہمدے گیشتر اے ہبر دیمآ آھتگ کہ سرجمیں ہمسنگیں رجانک ایوکا ہبتیں نام، جاہانی نام، گالبد، ہبتیں در شان داب، ہبتیں دانک و ہبتیں بستگیں پگر وھیالانی بوت کنت بلے تیوگیں نیکان یا سرجمیں اکر رجینگیں نیکان یا اکر ہمسنگ بوت نہ کنت۔ چو ہجر نہ بیت کہ سرجم و رگ بوکیں اکر و سرجم و ہمسنگیں رجانک اکر ساچگ بہ بیت۔

7.2۔ رجانک ۽ نیم شلو تکلیں همسنگی :-Partial Translation Equivalents

رجانک ۽ نیم شلو تکلیں هم سنگی یا نہ سر جمیں هم سنگی ۽ ہر بیت گڈاں اے زانگ لوٹیت کہ اے نیم شلو تکلی سبب زبانی
آڈال، در شان داب، مانا ۽ راھ بند ۽ ہر چ زبان ۽ وتی وتی دانک ساچی ۽ جتا جتا کیں دروشم انت۔

کو راں کلات در گپتنگ ات۔ If one knows languages, one can come out on top

آوڑناگ نہ زانت۔ He is a poor swimmer

اید اے ہر زانگ لوٹیت کہ رجانک ۽ نیم شلو تکلیں همسنگی ۽ مانا ہجر اے نہ کہ اے اے وڑیں رجانک ردانت۔ اگس همسنگی مانا
دست ما کپیت گڈاں اے جیڑگ ما بیت کہ آکر رجینگ نہ بیت یا اگس رجینگ بہ گڈاں آرجانک کم ارزشت انت۔ باز براں
اے وڑیں رجانک دست کپیت کہ آھانی همسنگی لوز،ھیال یار جاکئی بوگ ماں رجانک بوکیں آکر ۽ تہانہ نیست گڈاں آئی ۽ مانا
چہ جملہ کٹنگ بزاں مانا کنگ لوٹیت۔ بزاں رجانکار سر جمیں آکر ۽ وانیت، در بات ۽ مانا در گپیت۔

سرشون

1 بلوچی ءتہائیکسٹ ءواسنہ نکان ہم کار مرزبو نکاننٹ، بلے نکان ءماناڈی، شے ءانت۔ ٹیکسٹ ءواسنہ زمانگاں آکر ءلوز کار مرزنگگ بوتگ کہ من وت چہ پیریں مردماں ہسے لوز ہش کنگ، پرے ہاتر ءماں اے نوشانک ءاکر ءلوز پہ ٹیکسٹ ءہاتر ءکار مرزنگگ بیت۔

² Бархударов Л. С. Язык и перевод. - М. Международная отношения, 1975. Стр.11.

13 اعجاز رانی، اردو زبان میں ترجمے کے مسائل، مقتدرہ قومی زبان، اسلام آباد۔ ص: 38

⁴ Г.Э. Мирам, В.В. Дайнеко, Л.А. Тарануха, М.В. Грищенко, А.М. Гон, Основы Перевода. Киев 2002. Стр.31

⁵ Komissarov V. See above

⁶ Комиссаров. В.Н. Теория перевода лингвистические аспекты: Учеб. для ин-тов и фак. Иностр. Яз. - М. Высш. шк., 1990. Стр.6

⁷ Фёдоров А. В. Основы общей теории перевода (Лингвистический очерк) М., Издательство Высшая школа, 1986, Стр. 15.

⁸ Questions of the theory of translation in foreign linguistics. М, 1973. Pages 202—228

9 لیوا۔ آ۔ ترجمے کا عام نظریہ۔ تبصرہ۔ ماسکو 1985 ص۔ 18۔ روسی

¹⁰ Лилова А. Введение в общую теорию перевода. Москва. Высшая. школа, 1985, Стр.29.

11 گل حسن ڈاکٹر۔ رجانک ءارزشت پہ زبان ءدیری ءہماہتاک الس اسلام آباد، جولائی 2006

¹² Hornby A.S. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. - Oxford, 1982

¹³ Г.Э. Мирам, В.В. Дайнеко, Л.А. Тарануха, М.В. Грищенко, А.М. Гон, Основы Перевода. Киев 2002. Стр.59